

การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา

ตั้งกัดสำนักงานการประถมศึกษาขั้นกลางสถานศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช

สายชื่อ ทองสุข

เสนอต่อบ้านพิพิธภัณฑ์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2546

ลิขสิทธิ์ของบ้านพิพิธภัณฑ์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974 – 9500 – 47 – 4

THE INTERNAL SUPERVISION OF THE PRIMARY SCHOOLS UNDER

THE OFFICE OF LANSAKA PRIMARY EDUCATION

NAKHON SI THAMMARAT

SAICHOR THONGSUK

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master

of Education Degree in Educational Administration

Graduate School, Rajabhat Institutue Nakhon Si Thammarat

Academic Year 2003

ISBN 974 – 9500 – 47– 4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ Taliban จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย นางสาวยุ่ง ทองสุข
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปูริโสคุณ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปูริโสคุณ)

..... กรรมการ
(ดร. วีรวรรณ ศิริจิรากล)

..... กรรมการ
(ดร. ออมร เพิงใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์วิมล คำศรี)
วันที่ 9 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอelanสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นางสาวช่อ ทองสุข
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิตย์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุริโภดม

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ และเปรียบเทียบ การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา ตามตัวแปรต่อไปนี้คือ ตำแหน่ง ภูมิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน การได้รับการฝึกอบรมและประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 22 คน และครูผู้สอนจำนวน 258 คน รวม 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ($t - test$) และค่าเอฟ ($F - test$) ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอelanสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอelanสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสกลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสกลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาด ต่ำกว่า 12 ห้องเรียนกับตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสกลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม กับผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการพัฒนา หลักสูตร ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การเสริมสร้างประสิทธิภาพ ทางวิชาชีพ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสกลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 1 – 10 ปี 11 – 20 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Internal Supervision of the Primary Schools under the Office of Lansaka Primary Education Nakhon Si Thammarat
The Author	Mrs. Saichor Thongsuk
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Udom Aksornitaya
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr. Maitree Jantra Assistant Professor Chit Purisodom

The objectives of this research were to study the levels and compare the internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat, according to the variables : position, levels of education, sizes of schools, training and experience. The subjects were composed of 22 administrators and 258 teachers, totalled 280 persons. The instruments used to collect data were rating scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were as follows:

1. The internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat as a whole was at the moderate level. As individual aspects were considered, the aspects of group development and curriculum development were at the higher level, and aspects of direct assistance, staff development, and action research were at the moderate level.

2. The comparison of the internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat between the administrators and teachers as a whole was not different. As the individual aspects were considered, the aspects of group development and curriculum development were significantly different at the level of .05. But the aspects of direct assistance, staff development, and action research were not different.

3. The comparison of the internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat between the subjects with bachelor degree and the one with higher - than – bachelor degree, both as a whole and the individual aspects were not different.

4. The comparison of the internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat between the schools with less – than – 12 classrooms and the ones with 12 classrooms up as a whole and the individual aspects were not different.

5. The comparison of the internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat between the subjects with acquiring training and the ones with out training as a whole was significantly different at the level of .05. As the individual aspects were considered, the aspects of group development and curriculum development were not different. But the aspects of direct assistance, staff development, and action research were significantly different at the level of .05.

6. The comparison of the internal supervision of the primary schools under the office of Lansaka primary education, Nakhon Si Thammarat among the subjects with experiences of 1 – 10 years, 11 - 20 years, and 21 years up, as a whole and the individual aspects were not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสุ่ล่วงลงด้วยดีเพรา ได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอันดี ยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักขรนิตย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุริโสม กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด งานทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อรทัย มีชนะ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านมะ่วงทอง อาจารย์ กกตี เก้าคริวัฒน์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดคริรักษ์ อาจารย์ประสิทธิ์ จันทร์สน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องและ ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ตลอดจนผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน เขตพื้นที่อำเภอสามัคคี ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. ออมร เพิงใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ และอาจารย์ วีณา นรสิงห์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น แนะนำ และให้ ความอนุเคราะห์ในการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

ประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออนโนนแด่ผู้มีพระคุณ คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ สาขาวิชาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ทุกท่าน

สายช่อ ทองสุข

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ก

กิตติกรรมประกาศ จ

สารบัญ ฉ

สารบัญตาราง ฉ

บทที่

1. บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย 5

สมมติฐานการวิจัย 6

ขอบเขตของการวิจัย 7

นิยามศัพท์เฉพาะ 8

ประโยชน์ของการวิจัย 9

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10

การนิเทศภายในโรงเรียน 10

การดำเนินการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคเเมน 19

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 42

3. วิธีดำเนินการวิจัย 47

ประชากร 47

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 47

หน้า

บทที่

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	66
สมมติฐานการวิจัย.....	66
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	82
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	88
ประวัติผู้วิจัย	97

10. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่าง โรงเรียนที่มีขนาดต่ำกว่า 12 ห้องเรียนกับตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป.....	60
11. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่าง ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายใน	61
12. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่างกันด้านประสบการณ์ในการทำงาน	62
13. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้บริหาร และครุ่นผู้สอนที่มีความแตกต่างกัน ด้านประสบการณ์ในการทำงาน.....	62
14. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่าง กันด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	63
15. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่าง กันด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ.....	63
16. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่าง กันด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	64
17. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่าง กันด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร	64
18. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความแตกต่าง กันด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	65

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน การฝึกอบรม และประสบการณ์ในการทำงาน	52
2. แสดงระดับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา พิจารณาโดยรวมและรายด้าน	53
3. แสดงระดับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการให้ ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง พิจารณาเป็นรายข้อ	54
4. แสดงระดับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการเสริมสร้าง ประสบการณ์ทางวิชาชีพ พิจารณาเป็นรายข้อ	55
5. แสดงระดับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการพัฒนาทักษะ [*] การทำงานกลุ่ม พิจารณาเป็นรายข้อ	56
6. แสดงระดับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการพัฒนาหลักสูตร พิจารณาเป็นรายข้อ	57
7. แสดงระดับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติ การ ในชั้นเรียน พิจารณาเป็นรายข้อ	58
8. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้บริหารกับครุผู้สอน	59
9. แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่างๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้ที่มี วุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	60